

Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi korraldamisel

Siseauditori arvamus sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta Viljandi Vallavalitsuses

Aruanne esitatakse: Viljandi Vallavalitsusele.

Sisekontrollisüsteemi Viljandi Vallavalitsuses ametiasutuses (edaspidi ametiasutus) ja ametiasutuse hallatavates asutustes rakendab ja selle tulemuslikkuse eest vastutab asutuse juht. Siseaudiitori ülesanne on anda arvamus sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta.

Käesoleva aruande eesmärk on anda arvamus Viljandi Vallavalitsuse sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta.

Siseaudiitori riskipõhise tööplaani koostamisel lähtutakse läbiviidud riskide hindamisest. Siseaudiitor täitis 2022. aasta tööplaani täies ulatuses. Siseauditeerimisel juhendatakse Viljandi Vallavolikogu 28.02.2022 määrusest nr 9 „Korruptsiooni ennetamine Viljandi valla töökorralduses“, rahvusvahelistest siseauditeerimise kutsetegevuse standarditest ja kehtivatest õigusaktidest.

Tulenevalt tööplaanist auditeeris siseaudiitor Viljandi valla tehinguid seotud osapooltega, Kolga-Jaani Villem Reimani nimelist Rahvamaja, Viljandi Vallavalitsuse kirjavahetuse toimimist, Viljandi valla haridusasutuste HEV dokumentatsiooni ja Viljandi valla koolitranspordi korraldust. Teostas Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse hallatavates asutustes töölepingu alusel töötavate ja võlaõiguslike lepingute alusel teenust osutavate isikute õigussuhte ja toidupäeva maksumuse järelkontrolli. Analüüsis Viljandi valla kaupade ning teenuste hankimist, hoolekandetasutuste klientide transporti.

Siseaudiitorina olen seisukohal, et läbiviidud toimingud on piisavad, et tagada käesoleva aruande raames antavat arvamust toetava tõendusmaterjali olemasolu, mis annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks raamatupidamiskohustustlase sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta.

Arvamus hõlmab aruandeperioodi 1. jaanuar – 31. detsember 2022. aastal järgmisi valdkondi: juhtimine, asjaajamine, hankimine, IT-turvalisus ja munitsipaalvara sihtotstarbeline kasutamine.

Sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse hindamisel lähtuti COSO kontrollraamistikus sätestatud põhimõtetest.

Olulised tähelepanekud ja soovitused:

- Tagatud on juhtimis- ja täitevfunktsioonide lahusus.
- Peamised riskid on valdkondades teada, protsessid on reguleeritud ja vastavad kontrollid riskide maandamiseks on kehtestatud, dokumenteeritud ja määratud vastutajad.
- Toimub rakendatavate kontrollide seire valdkondades ja siseaudiitori poolt.
- Puuduste või muutuste sisseviimise vajadusel edastatakse informatsioon juhtidele ja vastutavatele isikutele.

- Toimub kontrollide käigus välja toodud tähelepanekute järelkontroll.
- Riskijuhtimisega on vaja tegeleda keskselt ja süsteemselt. Hetkel tegeleb iga valdkond riskidega eraldi, kus osad valdkonnad on viinud läbi riskide hindamise. Siseaudiitor lähtub tegevusplaani koostamisel riskidest, mida on valdkonnad välja toonud ning läbiviidud auditites tuuakse välja protsessi ja valdkonnaga seotud riskid. Riskijuhtimise efektiivseks muutmisel peab riskijuhtimise raamistik asutuses sisaldama kindlaid elemente. Formaalse riskijuhtimise protsessi rakendamisse tuleb suhtuda kui eraldi protsessi, millel on selged eesmärgid, tulemusmõõdikud, rakendusplaan, ressursid ning seire ja hindamine.

Piiratud kindlustunnet väljendav arvamus:

2022. aastal siseaudiitori läbiviidud tegevuste alusel saab öelda, et puuduvad asjaolud, mis viitaks ebapiisavale sisekontrollisüsteemile ning Viljandi Vallavalitsuse kui raamatupidamiskohustuse sisekontrollisüsteem tervikuna on tulemuslik.